

Szerkesztőség:
 A arad-cesanádi egyesült vasutak pa-
 lotájában.
 Bérmentesen leveleket csak ismert
 kintől fogadunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
 Az arad-cesanádi egyesült vasutak pa-
 lotáján van a hirdetések, előfizet-
 ési pénzek és a kiadás körüli pana-
 szok bérmentesen kiadandók.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenik hétfőn és keddnaponként is.
Előfizetési árak:
 helyben: vi...
 1 évre 12.- frt | 6 évre 60.- frt
 6 hóra 6.- frt | 3 évre 30.- frt
 3 hóra 3.- frt | 1 évre 12.- frt
 1 hóra 1.- frt | 1 hóra 1.- frt

Hirdetések díja:
 1. hasábos posztos egyszeri hirdetés-
 nél 6 kr., minden következőnél 4 kr.
 Bélyegdíj külön 80 kr.
 Nyitólár sora 15 krajcár.

A s a j t ó.

Budapest, április 8.

Ezer szerencsése minden államnak, hogy a közvélemény izgatott hangulata nem mindig járhat érvényre, mert hogy a közvéleményt mily könnyű szerezni lehet izgatott hangulatba hozni, arra elég tanulságot szolgáltatott a lefolyt vita. Amde mondom, szerencsés helyzet, mikor az így mesterségesen, pártcélok eszközeül felizgatott közvélemény az ő felizgatott állapotában nem dönthet, s mikor a parlament oly szilárdan alkotja meg ebben a tekintetben a precedenst, mint azt a közelmúlt alkalommal megalkotta. Igenis, tudomására kellett hozni az ellenzéki sajtónak, hogy mesterségesen felizgatott közvélemény a hivatalos közvéleménynek nem prejudikálhat, s hogy a hivatalos közvélemény kifejezése a választás.

A miat hogy nem prejudikálhat a megyei közvélemény a megyei közgyűléseknek, avagy a városi közvélemény a városi közgyűléseknek, a mely közgyűléseken a többség számtalanszor szemben találja magát a közvéleménnyel, melynek, bárki mit beszéljen is, de számtalanszor nincs igaza, — éppen úgy nem prejudikálhat az országos közvélemény, választásokon kívül a parlamentnek.

Az állam hajója a parlament, a közvélemény a tenger. Tenger nélkül nem lehet hajózáni, de éppen úgy nem lehet hajózáni iránytű nélkül, s hogy tenger és iránytű nem mindig vannak egy véleményen, azt léptenyomon igazolja a tapasztalat. Megtörténik olykor, hogy a tenger az erősebb, s a hajót szírihez vágja, amde az öntudatos kormányosnak a kitűzött cél felé vezető iránytű utmutatásától csak rendkívüli esetben szabad eltérnie, mivel hogy a tenger igen gyakran háborog.

Olyan kormányosunk, mint Tisza Kálmán, régen volt és soká lesz. A szilárd erevés rendszerét még csak ifjú parlamenti életünkben ő inaugurálta, s habár nem minden kormányosnak leendő is a keze oly biztos, a kijelölt úton még is könnyebb lesz a haladás. Az általa adott példa sok tekintetben használható a leendő kormányos előtt világitó torony gyanánt. Egyet azonban en-

gedjen meg nekünk Tisza Kálmán, hogy őszintén elmondhassuk neki:

O, a mint már nem egyszer adtunk kifejezést abbeli nézetünknek, saját erős kezeiben s becsületes szándékában bízva, elhanyagolja a közvéleményt. Pedig arra nemcsak az ellenzéknek lehetne hatni, a mely soha nem csillapít, hanem folytonosan izgat, soha sem csendesíti, hanem folytonosan korbácsolja a hullámokat. Es történt már eset nem egyszer, csak a legutóbbi tengeri katasztrófa alatt is, hogy még a páncélos hajók is összetörttek, holott ellenkező szelek keletkezésével nem egyszer lenne paralizálható az ellenzéki fektelenség, de a mely fektelenséget, mai napig alig korlátozza valami.

Vannak vidékek, pláne országrészek, melyek színt sem látják az oly lapnak, melyek az eseményeket ne pusztán ellenzéki pártzempontból világitán meg. Altalános panasz hangzik ez iránt az elhanyagolt vidékeken. A legbágyadtabb gondolkozású emberek mondják, hogy az egyoldalú információ erejének ok sem mindenkor képesek ellent állni Miért? Mert a tényállás valódi-rágát nem ismerik. Hírlapolvasás nélkül civilizált ember ma már nem létezhet, és miért kelljen annak, akarva nem akarva, ellenzéki lapokat olvasnia? Ezen a réveu terjednek az ellenzéki lapok óriási mennyiségben. Saját párti-veinikkel protegáltatjuk őket.

Ily esetekben az állateszkedés nem vezet célhoz. Nem mondjuk ugyan, hogy a kormány inditasson lapokat, de igen is, hogy impulzust adjon. Vegyen példát ama vidékektől, melyek nincsenek magukra hagyva, és elébb-utóbb, de a közönség is megkívánhatja, hogy ne csak egy oldalról legyen informálva.

Saját pártuakbeli emberek kívánhatják meg, hogy ne legyenek egészen szabad ég alatt az idő változásainak és befolyásainak fedezetlenül kitéve. Képzelm, mily jól esik ama vidéken élő párti-veinkeknek, hol lapokkal bírnak, a száraz fedél, mely őket a viharos időkben fedezi. En magam úgy vagyok vele, pedig csak úgy vagyok tájékozva az események felől, mint a „Nemzet”, még is úgy vagyok vele, hogy legelőször is őt keresem, lássam legalább, hogy nem magam állók egy glédában. Ennyi adáz tá-

más közepett egymástól merítünk bátor-
 ságot és erőt a küzdelemre.

Itt vannak példának a képviselők. Ezek is csak úgy bírtak megküzdenni az orkánnal, hogy összekapaszkoztak. Haza csak az a képviselő mert menni, a ki tudta, hogy van otthon helyőrség, hogy van a vidéknek kormánypárti lapja, mely fedezi a pártihíveket, míg a többi örült, ha a szabadelvű klubban lehetett. Nem azért, miutna a vidéken ne lenne hason-
 véleményű ember quantum satis, de hogy nincs! Csak lássa, hogy pártbelijére akadt, hát alig győzi kiönteni keserűt az ellenzék magatartását illetőleg, mely a sok menykő lap folytonos tüzelésének védve alatt nem ismer határt a hatalmas kodásban és terrorizálásban, hogy a mi embereink, mint a hajdani keresztények, csak összebujva mernek beszélni.

Nos hát ennek nem volna szabad igy lenni. Nem egy társaságban voltam, melyet az ellenzék dominált, de a mint szembe álltam velük, s pártihiveink láták, hogy itt egy arra való emberre akadtak, hát azonnal körültem gyüle-
 keztek és kísült, hogy az ellenzék volt kisebbségben.

Nem állítom, hogy az ellenzéki sajtót úgy lehessen ellenőrizni, hogy az fel ne igazhassa pártihiveit, de a magunk embereit igenis, meg lehet oltalmazni a felizgatott terrorizmusától, és ez kötelességünk. Ma azonban nem igy állunk. Egyes vidékek kivételével egyoldu-
 luan van informálva az ország, s ha ez az információ folytonosan igy tart, hát nem állhatni jól semmiért. Még Tisza is elmehetne, a hecc azért nem szűnik meg. Az ország oly eszmékkel van szaturálva, melyekkel szemben tehetetlen lesz minden kormány. Csak bele kell fújni az ellenzéki trombitába, és nem hallhatni más hangot. A közvélemény lecsillapíthatik, de csak azért, hogy az ellenzéki harsona megfuvásakor ismét talpon legyen.

De hiszen ez nagyon természetes. A tér fel van adva, az ellenzéki sajtónak csak imitt-amott állja útját egy-egy Szigetvár, avagy Drégely, a többi helyen garázdálkodhatik tetszése szerint. Pedig éppen úgy az orrára lehetne koppintani, mint valamikor a töröknek, mert nem kell hinni, hogy azért minden ember ellenzéki, a ki ellenzéki szótárból beszél. A ki mindig csak egy nyelvet hall,

vége ugy bele jön, hogy a saját anya-
 nyelvét is elfelejti, de a ki visszavezeti őt régi tűzhelyéhez, az jót tesz vele.

Hát az ellenzéki sajtó garázdálkodását is lehet ellensúlyozni, csak akarni kell. Sok ember gyomra émelve a Károlyi Gáboroktól meg a Polónyiaktól, és sok ember kérdi fejesóvalva, hogy: Hát ezeknek minden szabad? Nincs a ki megtorolja rugdalózásait?

Bizony nincs! A legtöbb városban 3—400 példányban járó ellenzéki lap közt egy-két „Nemzet” fityeg. Mert hát nem mindenkinek egy fajta az izlése. Ellenzéki lap annyi van, hogy válogatni lehet benne, kinek-kinek a szája ize szerint. Hátha a kormány azt akarja, hogy ne csak a parlamentben legyen erős, a sajtónak is szenteljen egy kis figyelmet, s adja meg hozzá az első lökést.

A karánsebesi püspök választásához. Buda-
 destről írják lapunknak: A vasárnap karánsebesi püspököt megválasztott Pö-
 peát, — kit már két ízben nem erősített meg a Fel-
 ség. — megbízható hírek szerint most sem fogják a megerősítésre ajánlani.

Allambevételek. A „Pol Corr.” a buda-
 pesti levelezőjének értesülése szerint, a ma-
 gyar állam bevételei az 1889. év első és
 második havában oly kedvezően folytak be,
 hogy e hónapok végleges mérlege, habár a
 múlt év terhére számos fizetés volt teljesítendő, 3 millióval kevesebb. A múlt év megfelelő időszakához képest; különösen a fogyasztási adó jövedelme igen kielégítő.

VIDEK

— Vádak egy árvasszéki elnök ellen. —
 Temesvár, április 8.
 Temesvármegyében, melynek alispánja és egyik főszolgabírája csak most hurokol ták meg a nyilvánosság előtt, ismét nagy fontosságu és érdekes jeleneteknek lehet elébe nézni. Ezuttal azonban nem sajtó útján fog szelöltetni az ügy, hanem hivatali uton.
 Temesvármegyének egyik közigazgatási gyakornoka, kemény vádakat emelt az árvasszéki elnök ellen.
 Martini Károly közigazgatási gy-

kornok az árvasszékekhez osztatván be; ellene az árvasszéki elnök részéről azon panasz emeltetett, hogy m u n k a k ö r e n e k m e g n e m f e l e l e s h o g y k e l l ő s z o r g a l m a t n e m t e j t k i. Ezen panasz Martini Károlynak kiadott nyilatkozatadás végett. Most nevezett ezen támadással szemben védekezvén, oly önkénykedés sok miatt támadja meg és yádolja be a z á r v a s s z é k i e l n ö k ö t, melyek a mennyiben valóságos alapulnak, szomorú fényt vetnek az adminisztracionális viszonyokra.

Mint hallottuk, ezen panaszok egy része abból áll, hogy az árvasszéki elnöknek, de nem az elnök elnök leté mellett hozott határozatokat az árvasszéki elnök önkényesen szeltyteléi és elnök leté alatti u j a b b ö l é s b e n t á r g y a l t a t j a a z ü g y e t, h o g y t i s t v i s e l ő i t m e g f e l e m l i t i é s v e l ö k z s a r n o k i ö n k é n y n y e l b á n i k e l.

A közigazgatási gyakornok nyilatkozata a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésén lesz előterjesztve.

Mindenki élénk érdeklődéssel néz elé ezen ügy kimentelésének, melynél a közjó és adminisztráció érdekében óhajtnák, hogy a vizsgálat minél kiterjedtebb módon és alaposabban eszközöltessék; mert minél több a jogosult és a jogosulatlan panasz, annál inkább szükséges azok szigorú megvizsgálása.

Mindenestre különös, hogy egy köz igazgatási gyakornok a legnagyobb leple zetlenséggel merészel fellépni főnöke ellen.
 XXX.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése április 8-án. —
 I.
 A képviselőház a mai ülés napirendjét is aránylag gyorsan intézte el. Az ülés elején Baross miniszter két törvényjavaslatot terjesztett be.
 A harmadzari felolvasásra kitűzött javaslatok változatlanul elfogadottak. A többi tárgya is vita nélkül ment keresztül, csupán az első magyar-gácországi és a magyar-nyugoti vasutak magyar vonalainak megváltásáról szóló törvényjavaslatnál, melyet Darányi előadó referált, támadt egy kis diskussió, melyben az előadón kívül Or-

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Április 9.)

Budapesti levél.

— Az Aradi Közlöny eredetijéről. —
 Budapest, április 7.
 (Hangversenyek: Schwanen, Barbi Alice, Funták Agnes. Színházi ujdonságok: „Jugyendők”, „Vegyes párok”, „Asszonyok bűne.”)
 Az ideai farsang, a mely pedig oly hosszúnak és élvezetesnek ígérkezett, mintegy varázstszerű véget ért. A szeretett trónörökös váratlan és megrendítő katasztrófája, mintegy olívaló ketté vágta a jó kedvet, megszibaszította a vállalkozói szellemet mindennemű és rendű mulatság rendezésére nézve. Az a sok ifjú gavalér, a ki a par ketten teendő hódítások édes reményében a legszebb álmoknak adta át magát, meg illudve tette frakkját a szekrénybe (vagy a zálogházba), mely az idén már aligha kell; az a sok piziny lábasok, melynek talpa ugy égeit a tánczóvási vágytól, mintha ezer meg ezer hangya oszidalozta volna, egyszerre elszibadt, de vele zsbibadt a bájos teremteseknek teste lelke is, mert mindegyikük osztotta azokat a fájdalmas jajfelkiáltásokat, melyeket bánatában két ország hallatott. A puzekos bálirukok el tétettek a jövő bálókra.
 Ilyen szomorú bevezetés után alig volt kilátás valami szórakozásra az ideai farsangon. De a fővárosi intelligencia nem azért szíve az országnak, hogy ne tudna magának szórakozást szerezni. Egymást érték a társas estélyek, piknik, koncertek, színházi ujdonságok.
 Nem akarom elől kezdeni, mert nem tudnék a végre járni, csak azokat fogom felemlíteni, a melyek a legközelebbi időben, a múlt hónapban folytak le.
 A híres művész, Stavenhagen szereplése után a főváros műértő zenek-

zősége előtt nem kis feladat várt arra az emberre, a ki esetleg utána akarta zongora művészetét bemutatni. A fiatal művész kitűnő technikája, járattan zenei műértelme egy útsze meghódította az egész közönséget osztatlanul. Nehéz szerep várt tehát a másik művészre, a ki közvetlen utána jött, mert nehéz dolog kivívni egy elkényeztetett közönség lelkesedését és azt maga iránt fordítani. De a másik művész Schavenenkának nagy részben sikerült ez.

Az operai zenekar tagjaiból alakult zenekedvelők egyletének IV. sz. hangversenyén mutatta be magát második ízben ezuttal, mert pár évvel ezelőtt játezott a fővárosban, a legkedvezőbb benyomást hagyva maga után. A hangverseny programjának második pontja volt az övé, melyben egy B-mok zongora hangverseny darabját adta elő a zenekar kísérete mellett. Már első fellépése, midőn a zongora emelvényre lépett, a közönség legmelegebb ovációit hivta ki szép és megnyerő alakjával. Ne mes magatartása, a művészi öntudat, mely a szép magas homlokáról és beszélő értelmes szeméből tükröződött vissza, remek játék elragadta a közönséget s többször viharos tapsokkal jutalmazta a rokonszenves művészt; még viharosabban tört ki ellime rés, mikor darabját egy hatalmas futammal a zene dörgése mellett bevezette. Ráadásul egy Chopin féle nocturne és egy saját szerzeményű mazurkát adott elő ezuttal zenekísérettel; a két darabot oly ügyesen kötötte egybe megszakták nélkül, hogy átmenve fisdurból esmolba egy accorddal csak a leggyakorlottabb fül vehette észre, hogy az két különböző darab. Ezuttal in egyen játszott a filharmonikusok alapja vára; második hangversenyét szintén ily kedvezőleg fogadta a közönség, s a művész bizonyára kedves emlékeket vitt magával Poroszországba, a hol kir zenetanári állást tölt be az akadémiában.
 Erősen van képviselve az ének az ide-

saiban. Láttunk egy kellemes jelenséget. Barbi Alice k. a. porosz kamarai énekesnő személyében. Gyönyörű coloratúrája, tiszta trillái és magas érezes hangja nek kellemes csengése azt a vágyat ébresztette fel a közönség nagy részében, vajha idehaza, operánknál is, sok művésznök volna ilyen. Azt mondják különben, hogy szerződési czérból hangversenyzeit nálunk. Az kétségtelen, hogy szerződtetése által operák csak nyerne.

Igazán merész dolgot követett el Funták Agnes k. a. midőn az iskola padjaiból egyenesen nyílt koncertben lépett a nagy közönség elé. A kisasszony még tanul Bécsben, de meg akart azért szülővárosában egy kis koncertet próbálni. Kedves jelensége nagyon kellemes benyomást tett a jelenlevő közönségre, a mely nagybárra rokonnokból és ismerősekből állott; nem először találkoztunk a bájos kisasszonnyal ezuttal, mert képességét kisebbszerű koncertekben már bemutatta. Most azonban egyenesen nagy hangversenyt rendezett, a mely mondhatni megfelelt a várakozásnak. A kisasszony nagyot haladt, hangja terjedelmessé vált, meg csiszolódott, ének technikája kifejlett, ének modora nem közönséges izlést árul el; es előnye a hangverseny folyamán teljesén ér vényre jutottak s eltekintve egy pár kisebb szerző fogaakozástól elmondhatjuk, hogy bizvást kifejezhetjük szerenese kívánatainkat Funták k. a. nak, mint olyannak, a ki a hozzá fűződött várakozásoknak meg fog felelni.

Folytonosan tart ház előtt adják Vidor Pál „Nyenyelők” című új darabját. Főszereposseje Vidornak, hogy Blaháné játsza benne a főszerepet, mert különben rég lett volna már a láthatárról, mi után nem valami remekmű. De mely darab, mely szerep az, melybe Blaháné ne tudna életet önteni? Az a páratlan kedvesség a szemeknek ama, szinte beszélő forgatása a leghidegebb temperamentumot is feltűzeli. A ki nem hallotta a darabban tőle az „le-

is. is” nótát, annak fogalma sincs e páratlan művésznő kedvességéről. A legnagyobb ostobaságból olyan kaczagató jelenetet tud teremteni, hogy az embert mintegy magá vál ragadja. Mikor például a levélszekrény előtt falni kis leány létöre a ki olyat soha sem látott, azon töprenkedik, hogy vajon hova megy onnan a levele? Nem meri bedobni, incselkedik a szekrényre, míg a lerél belepottyán. Elképed rajta, de megvi gasztalodik és aztán beletájtja a szekrénybe, hogy: szatan elvigyék ám a levelet! Mikor megfordul, előtte áll Vidor, a kinek irt! Bámulata tetőpontra ér, s csak annyit tud mondani: „Hát már megkapta a dand?”

Nagyon élethűen van ellesve a fővárosi élet, annak fonakásig, a főváros parasiták, az ingyendők és a vihákok; kitűnő alakja ennek Szirmai, kaozagató dandy s viseletével, pumpoló elveivel. Kár, hogy Vidor nagy indispozíciókkal küzd énekében, a darab teljes sikert aratott.
 Sokkal gyengébb sikerrel dicsekedhetik az új darab a nemzeti színházban, a „Vegyes párok”; már maga a darab tárgya oly szerencsétlenül van választva, hogy a főváros közönségének nagy része nem képes lelkesülni rajta, mert a zsidók és keresztények házassága van benne tárgyalva. Van benne sok jó jelenet, de van egy pár lélektanilag nem indokolható szccena is.

A népszínház legújabb ujdonsága Rónászi fővárosi életképe „A szonnyok bűne”; a darabon azonban észrevehető, hogy írója színész és ismeri a hatásvadakat jelesebb fogásait, mely k hatni tudna a közönségre. Dacára ennek az első felvonás oly árcs, oly vontatott, hogy ki meríti az embert; hanem annál jobban indul a második, melyben oly ügyes fordulatok, oly sikerült jelenetek vannak, hogy bármely jobbnak ismert darabban is megállnak a helyüket; a celekmény oly gyorsan

lúktet, hogy az ember sajnálja, miért oly gyöngye az eleje! A ki például látja Pálmaist mint „kitautult fodrászot” az képes csak felolgni az utóhéttelen művésznő sajtáságos tehetőségét. A ki nem látott még a lá Pom padouri frizurát, nézze meg azt, a melyet Pálmai csinál Partényinénak, mikor meg tudja, hogy Szilvai Adolf ur (Sairmai) nem őt, hanem Partényinét leányát készült elvenni. Az egész darab egy osomag levé körül fordul meg, a mely miatt szegényl Arunarné (Lukács Juliska) sokat tépelődik, attól félve, hogy férje megtudja, pedig azokat még leánykorában írta; végre a Dunába ugrik, mikor férje azzal gyanusítja, hogy megcsalta. A „mentők” kimentik a férje megtudva a valót, megbocát neki. „Miert nem szóltál, hogy levelek bántottak? Hisz én tudok ezekről!” — ezt kérdi tőle férje keblére ölelve a gyönyörű nő. Hanem e kérdésre már inkább a publikum felel. Miért? azért, mert ha szólt volna nem lett volna darab. A fővárosi élet elég jól van talála s Rónászi ki vizagatálja magát, hogy az ő darabjánál adtak a népszínházban már sokkal rosszabbat is. Sőt ha fáradságot venne magának s átalakítaná, kijavítaná az első felvonást, hát bizony a sok félczmunka közül, m llyel az irodalom és a népszínház manapság el van árasztva, igazán jótékony hatással volna egy ily mű kimagaslása, mint „Asszonyok bűne.”

Két fiatal nő játézik jelenleg a népszínházban, Lukács Juliska, ki gyönyörű termetű, nagy testi szépsége folytán mintegy természetesen van a színpadra, de rendkívüli szépségéhez hozzájárul rokonszenves és ügyes játék, mely ha csiszolódni fog, kiváló helyet biztosítandó a fiatal nőnek művésznőnk sorában. A másik Czernin Mariaka, egy bájos is backfisch, a ki oly enni való ártatlan, naiv szerepekben.

Bésvétellel kell még felemlítenem, hogy Pálmaistól az a hír kering, hogy rövid idő-

B á n Balázs, B o r o s Béni és F e n y v e s s y Eerenex vettek részt. B o r o s Béni gyakori helyeslésekkel kísért beszéd ben reflektált a magyar vasuti politika irányzatai ellen ostrák részről hangostott vádak és támadásokra. A napirend egyéb tárgyainál E m i c h és N e m é n y i fungáltak előadóknak.

Az ülés végén T i s z a miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett be a nye remény-kölcsön-kötvények s az igorvényjei Szék forgalma tárgyában. E javaslatot a ház strgős tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz utasította.

Ugyancsak T i s z a miniszterelnök, mint pénzügyminiszter megadta a választ S z e n t k i r á l y i Albertnek a regále ügyben beadott interpellációjára. A ház a vizonylatosok meghallgatása után a minisz teri választ tudomásul vette.

Legközelebbi ülés szardán lesz.
Boros Béni nagyrészt beszédét adjuk a következőkben:

Boros Béni. T. ház: A betérjesztett törvényjavaslat érdekében alig tartottam volna szükségesnek felszólalni, mert meg va gyok róla győződve, hogy a haznak minden tagja meglegedéssel üdvözi közlekedési politikánkat azt az irányt, melyet a vasutak államosításával oly szerencsésen megkez dettünk, s melyet közlekedéstügyi miniszter ur oly szerencsésen vezetett a magyar nem zeti politika diadalára. A törvényjavaslat ban különben is oly módoszatok foglaltak nak, a melyek forgalmi érdekeinknek szol gáló, ezen igen fontos vasutvonalak államo sítását az állam minden megterhelteése nélkül viszik keresztül, mely módoszatok már eddigi vasutállamosításainknál is kedvezőleg alkalmaztak és a melyek lehetővé teszik, hogy az állam anyagi erejének igénybe vé tele nélkül hatáskörébe vonjon oly vonala kat, a melyek vasuti politikánknak hathatós tényezőivé válhatnak.

A közlekedési és pénzügyi bizottság a betérjesztett törvényjavaslat ezen előnyeit szintén kiemelte, még pedig azzal a vieme léssel, hogy mint p-u a pénzügyi bizott ság is mondja: "ezen intézkedésekkel s a budapest-pécsi vasutnak előbb értelmű és tételével a magyar államvasutak tartalisa talma a szó szoros értelmében a Kárpátok tól az Adriáig érvényesül". Ez minden esetre nagy kijelentés és szerencsét kíván hatunk magunknak, hogy vasuti politikánk terén az egyszer elkövetett hibákat oly mő don helyrehozni szerencsésen sikerült.

Felszólalásomnak azonban más célja volt. Midőn vasuti politikánknak ezen győ selmet és ezen szerencsét itt hangoz taimék, nem akartam megjegyyezés nélkül hagyni azon bírálatokat, melyeket nem ugyan ez országban, hanem az országban ki vűl is sok oldalról hallottunk hangoztatói vasuti politikánknak nem egészen helyes és jogos irányára vonatkozólag. Eppen ez előtt per percsele olvastam illetékes helyről tett nyilatkozatokat, melyek vasuti polit kánkról határozatlan elítélőleg szólnak. Vádoltunk, hogy azzal meg nem enge dett versenyt üzünk más vállalatokkal szem ben és meg nem engedett módon pártfogol junk iparunkat velük szövetségess viszonyban álló országok iparának rovására. Bar meg vagyok győződve arról, hogy ezen nyilatko zatokra illetékes helyről meg fogják adni a választ, nem tehetem, hogy midőn egy vas uti törvényjavaslatot tárgyalunk a házban és vasutpolitikánknak ismét hatalmas alap köveit rakjuk le, ne reflektáljunk azon bírá latokra, mert különben könnyen az a meg győződés verhetne gyökeret, hogy talán ez

reánk néve nem kedvező bírálat némi jogosultsággal bír.

Némi esékely tapasztalatom a vasuti politika terén foljogott arra, hogy a kedvező tlen bírálatokkal szemben magam részéről a dolgót más világításban bátorokdjam e házban előadni. (Halljuk!)

Szemünkre vetik és különösen szemünkre vetik azon államértéfiaknak, kik jelen vasuti politikánkat intézik, hogy a magyar állam vasutak halozatával és tarifájával a hajozási versenyt meg nem engedett módon nyom ják. No, t. ház, mióta vasutakat kezdünk építeni, azóta a vasutak és a hajozás között a verseny természetesen életbelépett. Az előt a hajozás dominálta a forgalmi irányo kat, ebben a vasutak maguk részéről is ooz tozni kívántak a hajozással szemben és erre jogosultak voltak is létlentartási szempont ból és még azért is, mert a vasutak az ál lam rendkívül nagy almozatékességét vették igénybe és végre magá a természet szerű helyzet is megkövetelte, hogy egymással versenyre lépjenek. De nemcsak a hajozás és a vasutak közt, de magok a vasutak közt is fennállott és fennáll a verseny és ez is a dolog természetében rejlik. Sőt fennáll ott és fennáll a verseny akkor is, a mikor a közlekedési vállalatok egymás közt cartel szerű megállapodásokra jutnak, mert ezen cartell-megállapodások határán belül is joso sult bizonyos verseny. Ennek fenn is kell állania, mert ez szoros összefüggésben áll az illető vasut vagy hajozási vállalat vidé kének közgazdasági és ipari érdekeivel. (Helyeslés.) Ha tehát egy közlekedési álla lat a maga forgalmi érdekeit mozdítja elő versenyzés által, előmozdítja egyszersmind vidéke lakosságának és közgazdasági előha ladásának érdekeit. (Helyeslés.)

Hogy a verseny a hajozás és a vasuti forgalom közt élesebbé vált az utóbbi idő ben, ez természetese, mert a nagy kiviteli forgalommal bíró vállalatoknak rendkívül nagy bevételekre van szükségük, hogy nagy költséget igénylő szerszerezéseket fenn tarthassák; ezen bevételek fedezése pedig rendkívül forgalmat igényel. Azonban, t. ház, éppen a fennfoglalt esetben, midőn a magyar államvasutak vonalait a jelenlegi törvényjavaslat által, a magyar államvas utak hálózatába beiktatott vasutakkal ismét nagyobb kiterjedést nyernek és midőn ezek kel is versenyezni fog, e verseny, különb sen a hajozással szemben, azért nyer jozo sultságot, mert a hajozási forgalmi vizso nyok nálunk még nincsenek úgy rendsze rezve, mint a vasuti forgalmi viszonyok. Hajozásunk régi törvények alapján áll tenn; ezen törvények a hajozás forgalmi vizso nyait még nem rendezhették úgy, mint a hogy a vasutak rendezve vannak. Ez éppen azért azon más oldalról jött nyilatkozatoknak itt nem adok igazat akkor, midőn az állit tatik, hogy a hajozás úgy is kedvezőtlen viszonyok közt küzd a vasuti forgalommal szemben, nem, mert éppen ellenkezőleg tudjuk mindnyájan, hogy a hajozás roppant előnyökkel rendelkezik a vasutak felett s ezen előnye többek közt az olcsó vízi út, a caló nem léte és különösen az, hogy a hajókat hosszabb időre raktározásra hasz nálhatják fel a kereskedők. A mi fő azon ban az, hogy nincsenek rászorítva arra, a mire a vasutak, t. i., hogy minden egyes kedvezményt, mely a szállítóknak adatik, nyilvánosan köztegyenek. Nem lehet az államvasutaknak sem szemére vetni azt, hogy a hajozással szemben kedvezőbb hely zetben volnának.

De továbbá az is vettettett szemünkre, hogy a magyar vasutak versenyre a hajozás ellenében politikai színezetű bír. E nyilat kozatoknak helyeslegét magam részéről, szin tén kétségekkel kín vonom, mert a legutóbbi időkben is értesültünk arról, hogy nemzeti forgalmi politikánk irányá éppen oda tört

edett, hogy a hajozással eddig fennállott versenyt megszüntesse. Politikánknak éppen az volt az irányá, hogy a hajozást, a mely eddig — nyilant ki merem mondaní — ide gen vállalatot képez az országban, nemzeti vállalatá tegyük és a sokak által elítélt élesebb versenyt vasut és hajozás közt megszüntessük. Ha tehát politikával küz dünk a hajozás versenyre ellen, azt hiszem, hogy e politika éppen ellenkezője annak, a mivel vádoltatunk és csak oda irányul, hogy a kritizált versenyt megszüntessük.

En a magam részéről abban a meg győződésben vagyok, hogy egyszerű for galmi kérdésekben ott kell keresni nem jogosult politikát, a hol megakadályozni igyekeznék azt, hogy a mi politikánk, a mely épen a verseny lehető megszünteté sére irányul, ne érvényesüljön. (Helyeslés.) Ez volt az egyik megjegyzezem, a mely magyar vasuti politikánknak a hajozással szemben történt bírálatára vonatkozott.

Másik megjegyzezem az, hogy midőn magyar vasuti politikánkat azzal vádolják, hogy a magyar ipart a külföldi ipar rová sára pártfogolja, akkor azt hiszem, hogy épen azok nem itelik meg helyesen a tö rekvándókat, a kik ezt az elvet vajják, hogy "leben und leben lassen." Mert hi szen nagyon jól tudjuk, hogy Magyarország még nem lehet arra törekéni, hogy iparát idegen államokban meg noisítsa; hanem arra — és ez sajnos tünemény — hogy saját iparunkat, sa ját országunkban megvédjék. (Igaz! Ugy van!) Es midőn a magyar vasuti politika csak oda irányul, hogy az iparunkat megvédje, azt hiszem, senki sem állíthatja jogosan azt, hogy e politikával visszaéltek. Tudjuk jól, hogy a külföldi, még pedig a vasutak fel használása mellett, importált iparozikkeket számtalanszor nagyobb részét teszik azon forgalomnak, mint a miely forgalom Magyar országból külföld felé irányul. Hiszen oly je lenségekkel állunk szemben, a melyek majd nem megfoghatóanok, hogy t. i. midőn saját mezőgazdaságunk érdekében, a marha vásárok ügyében vasuti forgalmi politikán kal védőleg léptünk fel, ugyanakkor ez a legnagyobb ellenhatást keltette fel más ol dairól s hasonlag a vasutak segítségével a törekvándók ellen a legélesebb küzdelem foly tatottuk. Tapasztaltuk azt, hogy külföldi ézen importáltak oly vidékekre, a hol őriási mennyiségű szén találtak és pedig sa ját vasutainkon hoztuk be az idegen sze net is. Tudjuk azt is, hogy például galloizai fa az ország legvégsőbb déli határáig hozták be oly vidékekre, a melyeken nekünk is tö méntelen mennyiségű fa áll rendelkezé sünkre. S miként történhetik ez? Ugy, hogy minden állam vasutját felhasználja arra, hogy iparának s kiviteli ozikkének szolgálatára legyen, de felhasználja azt jo gos, egyforma és tisztesség alapján, méltá nyolva az ellenkedőknek is érdekeit. Ha a magyar államvasuti hálózat oly exlusiv politikát üzne, — mint a hogy vádoltatik — akkor az államvasutak vonalain külföldi sém, a fa és külföldi termények — mon dom természetek és nem iparozikkeket, az or szágha, behozhatók nem volnának. Az ettől eltérő feltételek tehát határozottan visszaute sítom. (Helyeslés.)

De, t. ház, oly kijelentéseket is hallot tunk, melyek tarifa politikánkban határo zott visszaélést konstátálnak. Azt állítják, hogy bizonyos áruegykeket meg nem enge dett deklaszifikációja történik. En e kijelen tés igazi értelmét nem birom felfogni. Min denki tudja, a ki vasuti forgalommal foglal kozik, hogy a kedvezményben részesülő ozikké a kedvezményezés által deklaszifi katio alá esnek. Hogy az tehát valami kü lönsé hiba volna, hogy pl. a liszt a gabo nálal szemben deklaszifikáltak, megérteni nem birom, mert hisz az iparozikké szállítása

sokszor jobban kedvezményezendő, mint a nyersanyag, minthogy az iparhoz szükséges magas költségek, a nagyban való termelés nehézségei és a kivétel lehetővé tétele a fogalmi kedvezmények általi támogatást ha tározatlan székeségelik. Míg a nyers terme nyeket, pl. a gabonát, minden körülmények közt szállíthatjuk és pedig, sajnos, legtöbbször a termelő rovására, addig az iparozikké szállítása, ha azt a vasutak különben nem pártolják, lehetetlenül valik.

Magyarországnak főformán egyéb ipara nincsen, mint lisztipara; még más országok még politikaiigazítói utján is védik saját lisztiparukat és igyekeznek a mi lisztün ket teljesen kiszorítani. akkor benntük: senki chauvinizmusai nem vádolhat, ha mi is védjük ez iparunkat, a mely minden mes tereség eszköz nélkül, egészen természetes alapon kezd gyökeret verni a külföldön. (Élénk helyeslés.) E javaslatlal kapcsolat ban mondottam el e dolgokat, minthogy a kormány újra fontos vasuti vonalokat kap kezei közé, melyeket módjában lesz iparunk védelmére felhasználni. En batoritani aka rom kormányunkat és alkalommal, midőn megmádatunk, épp azon irányban, mely ben eddig haladt, hogy t. i. a kezei között lévő eszközökkel iparunkat, úgy mint eddig tettem, ezenul se támadolag, hanem a jogos védelem terén, minden irányban iparkodjunk megvédeni. Azért már e szaból is melogon ajánlom a törvényjavaslatot. (Általános élénk helyeslés.)

KÜLFÖLD.

A román miniszterválasz. Távirataink azt a meglepő hírt jelentik, hogy C a t a r g i u L á z á r, az ismert konzervatív pártvezetőt a kormány a k i r á t á s t. Catargiu az; kit a szenátus mult het határozatával a királynak miniszterelnökül ajánlott. Most állító lag koalíciós kormányt akar alakítani. Ez valószínű is, mert a konzervatívok, kik a dinasztia ellenségel, természetesen egyszerre nem bo sáthatók a hatalom birtokába. Darabonkint lépésről-lépésre akarják azt megszerezni. Most megelégednek néhány tárczával; az alkalmas pillanatban azután ezeket is ma gukhoz ragadják s feltétlenül kezökbe keritik a közhatalmat Ha a Catargiu-kom bináció osakugyan létrejön, ez Romá nia külpolitikájára sem m a r a d h a t l é n y e g e s h a t á s n é l k ü l l, mert a most hatalomra kerülő elemek feltétlenül hívei O r o s z o r s á g n a k. Ha ugyan teljes szabadságunk lesz. C a t a r g i u a mostani törvényhozást nem fogja felozlatni, mert többségében úgy is az ő törekvéseivel rokonszenvez.

LEGUJABB POSTA.

A román kormányválasz. A miniszterválasz még tart. Megoldását késeleteti Manu és Lahovary vonakodása, hogy Ver nessoval való kombinációba belépjének. Jelenleg oly kombináción fáradoznak, mely a régi egyesült ellenzék pártcsoportját, a junimisták kizárásával magában foglalja. Braiano és Vernesso is belépének a ka binetbe, melynek Catargi volna az elnöke. A tanácskozások még tartanak.

Az új helyzet Szerbiában. A szabad elvű kisebbség tesznek arra, hogy száka dást idézzenek elő a regenség és a kabinet közt, különösen a királyné visszatéréséről és a regenszkeknek e kérdéssel szemben elfog-

lalt maguktartásáról terjesztett állhírek ál tal, A manőver eredményét egyelőre még nem lehet megállapítani.

Boulangier találkozására Viktor Napo leonnal. Br ü s s e l b ő l jelentik, hogy vasárnap a Trianos-kévéházban titkon talál kozott B o u l a n g e r N a p o l e o n V i k t o r h e r c e z g e l. Napoleon Viktort La Valette és Villeneuve marquis kísérték, Boulangier egyedül ment a kavé házba, mely a Bois de la Cambreban van, Boulangier mélyen meghajotta magát, mi kor Napoleon Viktort belépett. A harczeg kezét nyújtá neki s aztán lementek egy kenyűlőbe, a hol teljes egy óráig tanácsoko tak. Az ajtó előtt több bonapartista őrkö dött. Ez a találkozás annál inkább fel tündést kelt, mert Koshofort és Derouléde, valamint a többi itt időző boulangista tu dott róla.

Boulangiernek Napoleon Viktorttal való találkozását, — egy másik verzió szerint — nem mindenki hiszi. Azt állítják, hogy Boulangier nem hagyta el a Mangelle-szál lót sem szombaton, sem vasárnap. A pári siakon kívül senkit sem fogadtak. Derouléde örökig beszélgetett. Mióta Boulangier Brüsszelben van, számos titkos rendőr jött oda különböző országokból. A francziák a Mangellet-fogadóval szemben béreltek ki egy házat.

Megzafolják azt, hogy Boulangier ki adása végett lépéseket tettek volna. Ellen ben a kormánypárti lapok, dacára annak, hogy a boulangieristák tagadják, fenntartják azt a hírt, hogy B o u l a n g e r B r ü s s e l b e n t a l á l k o z o t t N a p o l e o n V i k t o r t a l. Laguerre, Laisant és Naquet szintén átköltöztek már Brüsszelbe, mert félnek a z e l f o g a t á s t o l.

NAPTÁR.

Aprilis 10. Szerda. Római káthol. nap: Ezechiel pr. Prof. napjár; Dániel. Grög. órá: naptár (március 29.) Márko ptk. Nap kel 5 óra 25 perczokor, nyugszik 6 óra 41 perczokor.
April 10. Eszküszék tárgyalás a Lásár-Steiner ügyben d. e. 9 órákor.
April 10. Áradáros kústervényhatósági bi zottságának közgyűlése d. u. 4 órákor.
April 11. Áradáros közigazgatási bizottsá gának ülése d. e. 9 órákor.
April 14. Wiltz é. hangversenye a „Fehér kereszt”-ban.
April 14. Jegyzői nyugdíjintézeti közgyűlése a megyeházán d. u. 3 órákor.
April 15. A Radmege közülrégi hatósági bizottságának tavaszi ösngyűlése közgyűlése d. e. 9 órákor.
April 21. Ar. aradi kereskedő ifjak kirándu lása Mozshognyesra és Szegedre.
April 29. A K i s - G o t t s c h a l t sajtópír tárgyalása az Aradi esküdtészek előtt d. e. 9 órákor.
— A „Kékesy-Egyesület” nyilvános könyvtára. (Közlönyutóza 3. szám.) nyitva van kedden és szombaton d. u. 3-ig, és pénteken d. e. 11-12 óra között.

Az

„ARADIKÖZLÖNY.”

(Megjelen mindennap)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre 12 ft. — kr.
Fél évre 7 — „
Negyed évre 3 — „
Egy óra 1 — „

Vidékre szétküldve:
Egy évre 14 ft. — kr.
Fél évre 7 — „
Negyed évre 3 — „
Egy óra 1 — „

Felkerjünk egyuttal lapunk azon előfize tőit, kiknek előfizetése március vé g é l e j é r t, hogy az előfizetés mi e l ő l e b b m e g t e n n i s z i v e s k e d j e n e k, nehogy a lap szétküldésében fenn akadás álljon be.

Az „Aradi Közlöny.” kiadóhivatata.

HIREK.

ARADES VIDEKE.

— Váross közgyűlés. Aradváros köstör vényhatósági bizottsága április havi rendes üléset ma, szardán délután 4 órákor tartja meg, melyre a tárgyak érdekességénél fogva a köztörvényhatósági bizottság tagjainak figyelmét ismételtel felhívjuk.

— A mal sajtóper. Az aradi esküdtészek ma, szardán, ismét sajtóper fog tárgyalni, a mely igen érdekesnek ígérkezik. A pa nassos S t e i n e r János lippai ügyvéd, a panaszolt pedig L á z á r Ernő úgyesi csak lippai ügyvéd, volt országgyűlési képviselő. Steintert az esküdtészek előtt K e l i Lipót dr. védelmezi, Lásár képviselője pedig M ú l e k Lajos dr. lesz. A törvény alka maz bíróság elnöke O t t r u b a y K á roly törvényeségi elnök, bírák F á b i á n S ó l y o m Andor. As érdekes tárgya lásra jegyeket P a p Konstantin irodagya gatonál kaphatni.

— A vízvezeték ügye Aradváros taná csának tegnap délelőtt megtörtölt rendkívüli ülésén ismét szóba került. Az ülésen jelen volt V ó k e y emigrans ezredes is, ki a liverpooli társulat névben városunk hatósá gához az általunk már több ízben ismerté tett és a vízvezetékügyi bizottság által is letárgyalat ajánlatot benyújtotta. A terv tud valevőleg olyan természetű, hogy a vízvezé

Felkelt tehát, a kandalóhoz támaszko dott és mialatt a szegény fiatal leány néma maradt a rémületől, és egész testében zengve az őrtitelt meiev tekintetével nézett reá, rövid és rekedt hangon újra kezdé:

— Kisasszony ismerje tehát még egy szer azt a gyalázatos teremest, ki az őn vesztét tűzte ki céljául. Mert én jól tu dom, minthogy tapasztaltam, minő bünté nyekre képes az az asszony és tisztán látok pokoli terveinek sötétéseibe . . . Tudom, hogy ez a fiatal asszony azzal a tiszta hom lokával, ártatlan mosolyával és oly szelid szemeivel a gyilkos östönével és ügyessé gével rendelkezik és sohasem számított egyébre, mint a gyilkosságra, hogy pénzöt vágását kielégítse . . .
— Az öreg ember tartása, hátra vett fej, felduzzadt keble, rövid és fenyegető kézmozdulata bosszút és düht leheltek.
— Antal! — ismétlé kétszer vagy há romszor az idős nő. — Antal, szívemem ugyan kérek! . . .
De most az egyszerű még sem hallotta azt a baráti hangot mely máskor oly nagy befolyással szokott reá lenni,
— Es most, kisasszony, — folytató, — most szükséges, hogy önnek megmagyaráz zam azt az egyszerű és iszonyatos tervét melyet Brandon Sarah kieszelt, hogy egy csapással kaparíthassó össze magának a de la Ville-Haudry család vagyonát! . . .
Mindjárt az első naptól fogva látta őnt sa ját maga és a milliók közt, melyek után so várgott . . . Ont tamadta meg tehát legelő szőr. Egy vitéz és loyális férfi, Champcey Duni szerette őnt; az mindenesetre megvérdte volna őnt — eltávolította tehát. A világ ér deklóditott volna őn iránt és az őn párt ját foghatta volna, elérte az őn utjának va szenvedéyle által, hogy őnt rágalmazza, hogy jó hírnevét elvasztate, hogy a világ megvetését érje el. Azonban önnek az a gondolataja támadhatott volna, hogy egy vé dőt keresse, és őn akadhatott is egyre. On mellé helyozte tehát testi lelki hívét, kényjét, egy hamisított, egy gonosztevőt, a kit ő mindenesre képesek ismert, még oly eszelekedetekre is, melyek elől a legvadabb és leggyávább galyarabok is rémülettel és undorral visszariadnak . . . egy szóval Bré van Maxim-ot! . . .
Borzasztó felhevülése visszaadta Hen riettnek erejének egy részét.
— Ehl uram, — szakítá félbe amant,

— te hát nem moadtam önnek ellenkezőleg, hogy Dani maga bizott engem Brévan Ma ximere, nem mondtam önnek . . .

Az öreg zsbárus rövid kacagása meg akadalyozta Henriettet a beszéd folytatá sában.

— Mit bizonyít az? . . . szakítá félbe. Brévan Maxime ugyesen a Brandon Sarah parancsait teljesítette . . . Hogy biztosab ban elfogalhassa az őn szellemét, azzal kezdte, hogy a Champcey Dani bizalmát megnyerte. Hogyan érte ő ezt el . . . ezt éppen nem tudom . . . Mi azonban ezt meg fogjuk tudni, a mikor kell, mert mi mindent meg fogunk tudni! . . . Es így történt, hogy Brévan Maxime által Sarah tudomást, szevett magának önnek minden gondolatról minden reményéről, mindenről, a mit őn Champcey urnak írt és mindenről, a mit őn önnek felelt . . . Mert Champcey ur te lelt önnek, ne kérédjék abban, de ezeket a leveleket, ők eldobozták, éppen úgy fog lalták le nagyon valószínűleg az őn leveleit is, mind azon levelet, a melyeket őn nem sajátkezrelgett tett a postára . . . Azonban addig, a míg őn kedves oldala mellett ma radt, Sarah nem tehetett semmit sem, az őn éléte ellen . . . Elhatározta tehát, hogy szökésre kényszeríté őnt és a sir El gim Thomas földözési kezdődtek! . . .
— Azt hitte, őn még talán most is azt hi szi, hogy ez az elvetemült bandita az őn ke zét remélte megnyerni! . . . Abránduljon ki! . . . Az őn ellenségei eléggé ismerhet ték az őn jellemét, miszerint tudhatákí hogy őn meginghat!anul meg fogja tartan, a Champcey Dani urnak adott szavát és hűségét. Pedig minden áron arra kellett őnt kényszeríteni, hogy Brévan Maximenak szolgáltassa ki magát . . . Es csakugyan őn kiszolgáltatta magát szerencsétlen gyer mek . . . Sem sir Tom, sem Maxime nem étek abb n a reményben, hogy az őn férje lesz egykor . . . El voltak készülve arra, hogy az nap, mikor tárt karokkal közeled nek őn felé, őn undorral utasítja vissza őket . . . Sőt Maximenak ki volt adva a prance, hogy az őn elklóbitésének borza dalmához, nyomorához még zaklatásait is osztolja hozzá.

Mert a gyalázatos bizonyos volt abban, hogy az őn gyötrelmeinek tika jól lesz megörizve . . . Kiválasztotta a házat, a melyben önnek a nyomortól éhen meg kellett halnia, a Chevassath házaspár nem

tehetett másként, minthogy a büntéhy része sévé legyenek.

Es így volt annak az embernek az a rémletes merészsége, az a megmérhetetlen bárbárág, hogy az őn lassu haldoklását lassá, azt taláva, kéteágkivül, hogy őn nagyon is kélekedik az öngyilkossághoz fordulni . . .

On azonban mégis öngyilkosságra vete medett és az őn halála megvalósította volna sőtét várakozásukat a sors csodálatos köz benjárása nélkül, mely mindig, előbb vagy utóbb bosszút áll bármint is mondjanak a gonosztevők saját megnyugtataisakra . . . Igen, a nyomorultak bizonyosnak vették az óntól való megszabadulást, mikor én kőbe jöttem. A Chevassatné minden este meg az nap reggel őt mondotta nekik: „Ma este megtörténik.” Es még ugyan azon este Brévan, Sarah és sir Tom reszkette a re ménytől, siettek tudakolni: „Vége van?”
— Modulatlan és féhérebb a márványal, nyított ajakkal, szemcit természetellenesen kitágitva hallgattott a szegény Henriette.

Ugy érezté, mintha egy vakító nepsu gar egyszerű megvilágitana az őrvény sötét mélységét, a melybe lótktek.

Igen — mormogá — igen, ebben az órában tisztán látok . . .
Mikor aztán az öreg zsbárus kifegyva a lélekzetből és berekedt hangjától kényte lenn volt elhallgattatni, Henriette folytatá:
— Mégis, uram — kérdézőkódóké észrevehető habozással — van egy körül mény, a mi érthetetlen marad előttem. Sa rah azt állítja, hogy tudtán kívül kieszíté ték el a hamisítványt, a mely Dani hajórá zállását időste elő . . . Azt jelentette ki a grófné előtt, hogy ő visszaakartá tar tani, hogy szereti, hogy Dani őt viszont szereti . . .
— Ah! ne higgyen egy szót sem ezen al jasságból! — szakítá félbe Ravinet apó nóvére.

A jámbor öreg azonban fejté vakarta. — Valóban nem kell sokat hinni, — hagyta helyben nóvére állítását, — mind azonántal lappanghat valami őrdögösség es alatt . . . hacsak . . . De nem ez tal ságos szerencse volna reánk néve! Ha csak Sarah valóban nem szereti Champcey Danit . . .
(Folytatása következik.)

mulva férjhez megy,*) de remélhetőleg to vábára is a népszínház kötelékében marad, a mi nagyon kívánatos volna.

Vidiczky György.

Az aranyos klikk.

(Gaborian regénye.)

— Az „Aradi Közlöny” számára franszálból fordította: —

W. Ph.

XX.

(87. folytatás.)

— Így tehát, — szólt, — miután a nyomorultak kifosztották szegény atyámat, még veszére is törnek . . .
— Birtoságuk ezt követeli. Nemde, lopás forgott lenn? Szükség van tehát egy bűnöre. A viláé számára a . . . törvény számára, a bűnös de la Ville-Haudry gróf lesz.

— A törvény számára! . . .
— Fájdalom!
A fiatal leány borzasztóan réveteg te kintete Ravinet spórol nóvére bolyongott.
— On tehát azt hiszi, — dadogá, hogy Sarah megbecsületlenül hagyta azt a ne vet, melyet ő visel, ezt a nevet, melyre oly büszke volt . . .
— Szükség esetén még követeli is.
— Nagy ég! . . . Mit mond őn? ne kem itt!

Miért? . . . Mi ezből! . . .
Látva férje habozását, az öreg zsbárus nóvére vállalkozott a feleletre.

Megragadta a fiatal leány karját és tompa hangon mondá:
— Azért kedves gyermekem, mert Bran don Sarah már kezében tartja a vagyonot, melyre vágyott és most utjában van az őn atyja . . . mert ő szabad akar lenni; halja őn, szabad! . . .
A kiáltáson, melyet a rémült kisikart de la Ville-Haudry kisasszony kobléből, Ravinet apó és nóvére megismerték, hogy a fiatal leány nem értette félre azt a szót: s z a b a d l . . .

De a csapá már ki volt mérve; az öreg zsbárus jónak látta, az entul óvato san és kiméletesen jár el.
) Azóta már ő maga osáfolta meg, fájó szív-vol. A szerk.

